

CAMPANIE DE INFORMARE, CONȘTIENTIZARE A FACTORILOR INTERESAȚI ASUPRA P.N.G.D. ȘI A GHIDURILOR DE BUNE PRACTICI

AUTORITATEA CONTRACTANTĂ: MINISTERUL MEDIULUI

PROIECTUL DE ELABORARE A GHIDURILOR DE BUNE PRACTICI

- **Denumire:** SIPOCA 21 „Dezvoltarea capacității administrative a Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor de a implementa politica în domeniul managementul deșeurilor și a siturilor contaminate – CADS”
- **Finanțare:** Programul Operațional Capacitate Administrativă (POCA)
- **Beneficiar:** Ministerul Mediului
- **Prestator:** Ramboll South East Europe

PROIECTUL DE ELABORARE A GHIDURILOR DE BUNE PRACTICI

Principalele activitati ale proiectului:

❑ Elaborarea a 4 ghiduri:

1

Ghid privind tratarea și eliminarea deșeurilor

2

Ghid privind colectarea și reciclarea deșeurilor municipale

3

Ghid de realizare a prevenirii deșeurilor, bazat pe o analiză de tip studiu de caz, analiză tip business case, ambele bazate pe Planul de Prevenire a Generării Deșeurilor

4

Ghid privind gestionarea datelor și modul de introducere a acestora

❑ Campanie de informare și conștientizare a factorilor interesați asupra PNGD și a ghidurilor

CADRUL LEGISLATIV PRIVIND GESTIONAREA DEȘEURILOR

Cadrul legislativ UE

- Directiva Cadru privind deșeurile (2008/98/CE)
- Directiva 2018/851/CE privind amendarea Directivei 2008/98/CE, parte a Pachetului Economiei Circulare
- Decizia 2014/955/UE de modificare a Deciziei 2000/532/CE de stabilire a unei liste de deșeuri în temeiul Directivei 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului

CADRUL LEGISLATIV PRIVIND GESTIONAREA DEȘEURILOR

Cadrul legislativ național

- **Legea nr. 211/2011** privind regimul deșeurilor, republicată în 2014, cu modificările și completările ulterioare
- **OUG nr. 74/2018** pentru modificarea și completarea Legii nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, a Legii nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu
- **Legea nr. 31/2019** privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 74/2018
- **HG nr. 856/2002** privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase, cu modificările ulterioare – **valabilă pentru raportare**; pentru lista deșeurilor se ia în considerare **Decizia 2014/955/UE**

CADRUL LEGISLATIV PRIVIND GESTIONAREA DEȘEURILOR

Cadrul legislativ național - continuare

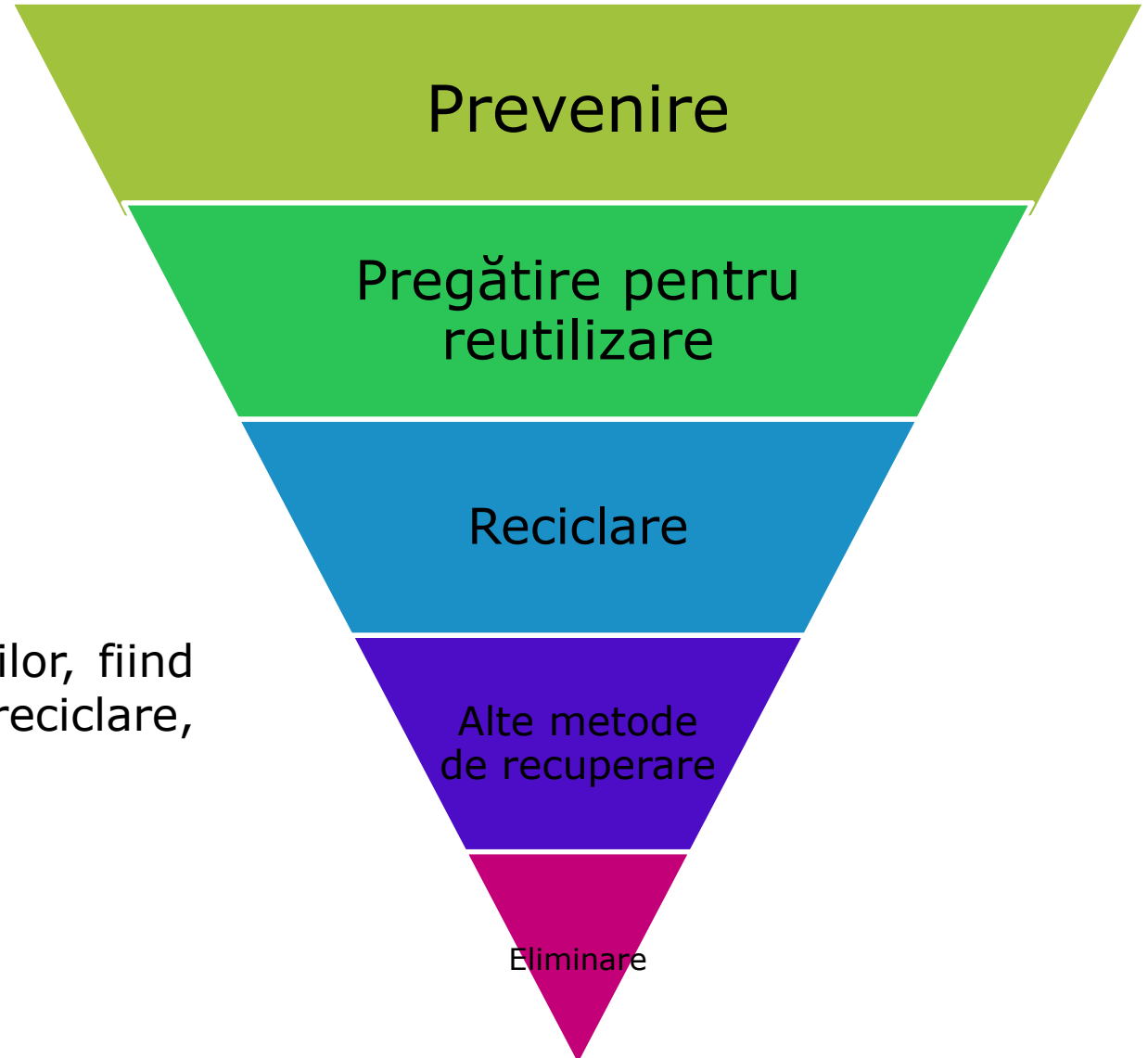
- **HG nr. 942/2017** privind aprobarea Planului Național de Gestionare a Deșeurilor
- **HG nr. 870/2013** privind aprobarea Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor 2014-2020
- **OM nr. 1362/2018** privind aprobarea Procedurii de autorizare, avizare anuală și de retragere a dreptului de operare a organizațiilor care implementează obligațiile privind răspunderea extinsă a producătorului
- **OM nr. 1271/2018** privind procedura și criteriile de înregistrare a operatorilor economici colectori autorizați care preiau prin achiziție deșeuri de ambalaje de la populație de la locul de generare a acestora
- **Legea nr. 51/2006** a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare
- **Legea nr. 217/2016** privind diminuarea risipei alimentare
- **Legea nr. 278/2013** privind emisiile industriale, cu modificările și completările ulterioare

IERARHIA DEȘEURILOR

Prevenirea generării deșeurilor

prima prioritate în cadrul ierarhiei deșeurilor, fiind urmată de pregătirea pentru reutilizare, reciclare, valorificare și eliminare.

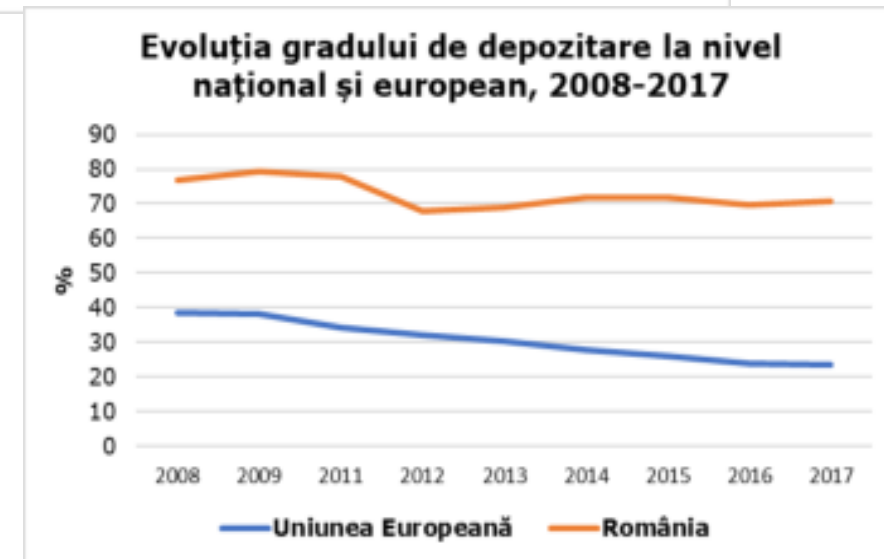
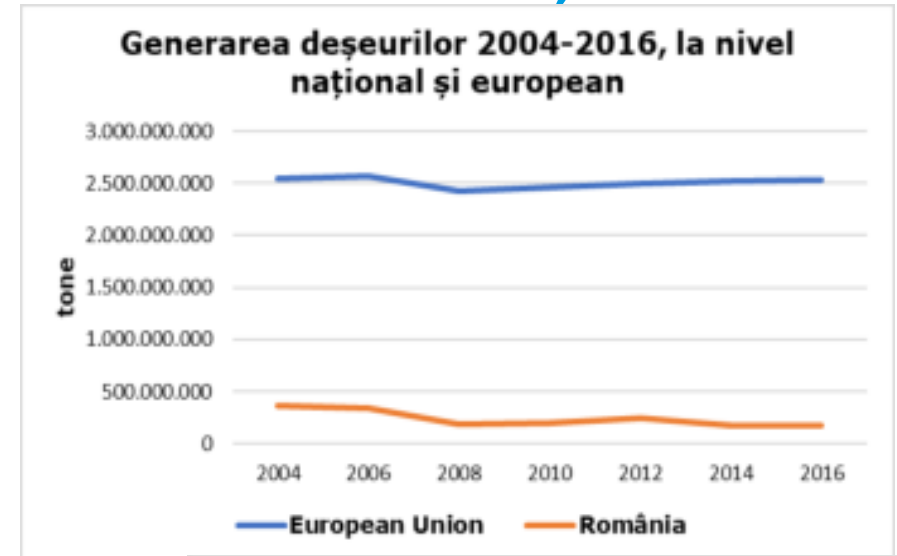

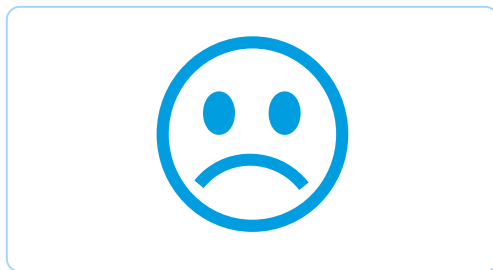
COMPARAȚIE ROMÂNIA-U.E. PRIVIND IERARHIA DEȘEURILOR

Deșuri municipale generate în 2017 (date EUROSTAT):

- UE-28: peste 249 milioane tone
- România: peste 5 milioane tone (2% din cantitatea generată în UE)
- Tendință relativ constantă cu ușoare oscilații în ceea ce privește generarea deșeurilor municipale pentru perioada 2008-2017, atât la nivel național cât și la nivel European
- La nivel european se fac eforturi pentru reducerea cantităților de deșuri municipale care sunt eliminate prin depozitare (reducere constantă de la 38% la 23%)
- România depozitează în continuare cantități semnificative de deșuri, nerespectând în acest sens ierarhia deșeurilor
- România reciclează în prezent aproximativ 14% din totalul deșeurilor, cu cel mai mic procent din U.E.

GHIDUL PRIVIND PREVENIREA GENERĂRII DEȘEURILOR

ASPECTE GENERALE

Obiectiv general - înțelegerea mai bună a contextului național și european privind managementul deșeurilor, cu accent pe prevenirea generării deșeurilor municipale, a țintelor naționale prevăzute și a exemplelor de bune practici pentru îndeplinirea cu succes a acestora.

Implementarea acțiunii 2.3. din PNGD: obligația organismelor publice și autorităților publice de a institui o procedură de control împotriva risipei de alimente în activitățile de servire a mesei

- Directiva 2018/851/CE privind amendarea Directivei 2008/98/CE, parte a Pachetului Economiei Circulare – prevede ca statele membre să ia măsuri pentru a promova prevenirea și reducerea generării de deșeuri alimentare în conformitate cu Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, adoptată de ONU în 2015, în vederea atingerii **țintei de reducere la nivelul UE a cantităților de deșeuri alimentare de 30% până în 2025 și de 50% până în 2030.**
- Ghidul prevede: pașii de urmat pentru implementarea acțiunii 2.3; actorii cheie cu responsabilități în implementarea acțiunii 2.3; studiu de caz

Implementarea acțiunii 2.4. din PNGD: desfășurarea de campanii de informare și sensibilizare privind reducerea risipei alimentare

- Ghidul prevede: recomandări privind implementarea acțiunii 2.4; instituțiile responsabile; studiu de caz

INSTITUȚII RESPONSABILE - prevenirea generării deșeurilor

Instituția responsabilă	Responsabilități
<p>Autoritățile publice cu atribuții de reglementare și control în domeniul agroalimentar (ANPC)</p>	<p>Informarea consumatorilor finali cu privire la data durabilității minime și condițiile de igienă alimentară. <i>(art. 1, alin. 4 din Legea nr. 217/2016 privind diminuarea risipei alimentare, cu modificările și completările ulterioare)</i></p>
<p>Operatorii economici din sectorul agroalimentar</p>	<p>Se recomandă implementarea a cel puțin două acțiuni de prevenire a risipei alimentare dintre cele enumerate la alin. (2) lit. a)-f) din Legea 217/2016 înainte de a dispune neutralizarea deșeurilor generate. <i>(art. 2, alin. 3 din Legea nr. 217/2016 privind diminuarea risipei alimentare, cu modificările și completările ulterioare)</i></p> <p>Aceștia pot participa în mod voluntar ca parteneri la activitățile și campaniile propuse de autorități și/sau pot iniția propriile acțiuni de informare în spiritul prezentei legi. <i>(art. 1, alin. 4 din Legea nr. 217/2016 privind diminuarea risipei alimentare, cu modificările și completările ulterioare)</i></p> <p>Vor pune la dispoziție autorităților cu atribuții de reglementare rapoarte anuale prin care să prezinte planurile de diminuare a risipei alimentare, alături de acțiunile întreprinse și rezultatele obținute. Rapoartele anuale se vor realiza pe baza cadrelor internaționale de raportare, dacă nu sunt deja cuprinse în rapoartele rezultatelor non-financiare ale respectivilor operatori. <i>(art. 2, alin. 4 din Legea nr. 217/2016 privind diminuarea risipei alimentare, cu modificările și completările ulterioare)</i></p>
<p>Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale</p>	<p>Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor <i>(art. 4, alin. 2 din Legea nr. 217/2016 privind diminuarea risipei alimentare, cu modificările și completările ulterioare)</i></p>

INSTITUȚII RESPONSABILILE - prevenirea generării deșeurilor

Instituția responsabilă	Responsabilități
Consilii județene	<p>Elaborarea Planului Județean de Prevenire a Generării Deșeurilor, care face parte din PJGD</p> <p><i>(Legea 211/2011 cu modificările și completările ulterioare)</i></p>
Autoritățile administrației publice locale	<p>Elaborarea unei proceduri de control împotriva risipei alimentare (ex. întocmirea listă număr persoane care doresc servirea mesei, achiziție alimente, a modului de gestionare a resturilor alimentare etc.) pentru toate unitățile publice în incinta cărora se servește masa; procedura de control se va realiza pe baza rezultatelor evaluării situației existente în ceea ce privește risipa alimentară.</p> <p><i>(„Metodologia pentru elaborarea, monitorizarea, evaluarea și revizuirea Planurilor Județene de Gestionare a Deșeurilor și a Planului de Gestionare a Deșeurilor pentru Municipiul București”, care urmează să fie adoptată prin Ordin de Ministru)</i></p> <p>Diseminarea procedurii de control în toate unitățile prevăzute cu restaurant/ cantină/ bucătărie.</p> <p>Instituțiile la nivelul cărora se propune implementarea acestei proceduri: spitale, creșe, grădinițe, restaurante gestionate de administrația publică. Sursa de finanțare: bugetul administrației publice locale.</p> <p><i>(„Metodologia pentru elaborarea, monitorizarea, evaluarea și revizuirea Planurilor Județene de Gestionare a Deșeurilor și a Planului de Gestionare a Deșeurilor pentru Municipiul București”, care urmează să fie adoptată prin Ordin de Ministru)</i></p>

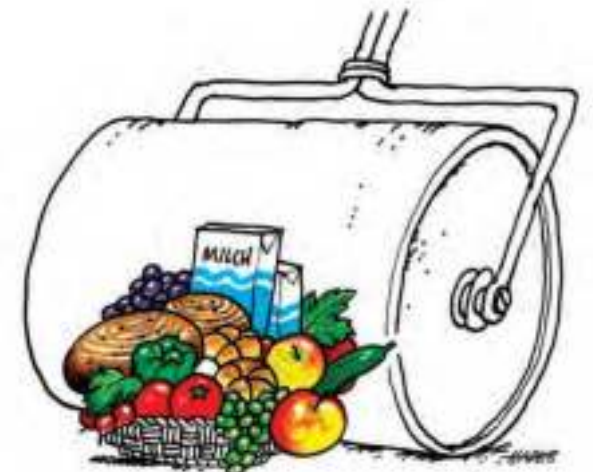
STUDIU DE CAZ PRIVIND IMPLEMENTAREA ACȚIUNII 2.3

Tipul inițiativei	Activități de redistribuire a produselor alimentare
Actorul responsabil pentru inițiativă	Sozialmarkt Linz (ONG)
Principalele grupuri țintă	Comerciant, consumator
Țara	Austria
Nivelul geografic de implementare	Local (orașul Linz)
Anul de implementare	Începând cu anul 1999
Website	http://www.sozialmarkt.at/

Acțiunile proiectului au constat în:

- înființarea piețelor SOMA în orașul Linz;
- realizarea unui studiu social pentru identificarea persoanelor care trăiesc în sărăcie;
- emiterea unor carduri de acces pentru persoanele identificate ca fiind nevoiașe;
- atragerea de cât mai mulți parteneri în proiect;
- înființarea altor piețe sociale cu nume diferite (Barbara Laden, Martinladen, Vinzmarkt, Solali, Paulusladen, SOMI, Laube, LEBI-Laden);
- înființarea piețelor mobile pentru regiunile mai izolate (de exemplu, Tischlein deck Dich, Rollende-Herzen-Bus).

**VERNICHTEN SIE BITTE NICHTS,
WAS ARMEN MENSCHEN HILFT.**

<http://www.sozialmarkt.at/index.php?id=1>

STUDIU DE CAZ PRIVIND IMPLEMENTAREA ACȚIUNII 2.4

Tipul inițiativei	Campanii de conștientizare/Activitate de Cercetare
Actorul responsabil pentru inițiativă	Programul de Acțiune privind Deșeurile și Resursele - WRAP (ONG)
Principalele grupuri țintă	Gospodării, școli
Țara	Marea Britanie
Nivelul geografic de implementare	Național
Anul de implementare	Începând cu 2007
Website	https://www.lovefoodhatewaste.com/

Activități desfășurate de WRAP în cadrul proiectului:

- colectare date pentru identificarea tipurilor de acțiuni necesare
- utilizare căi de contact cu consumatorii (după 2 ani de la implementarea proiectului, 53% din britanici erau familiarizați cu subiectul deșeurilor alimentare)
- cooperare extinsă cu companii (supermarket-uri)
- organizare campanii de sensibilizare (postere, anunțuri publicitare la radio și în ziare, anunțuri afișate în mijloacele de transport în comun)

STUDIU DE CAZ - IMPLEMENTAREA ACȚIUNII 2.4 - continuare

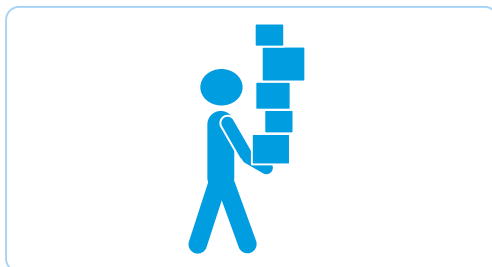
Activități desfășurate de WRAP în cadrul proiectului:

- utilizare canale medii sociale (Twitter, Facebook și Instagram)
- desfășurare ateliere de gătit (Let's get cooking Clubs)
- postare pe site sfaturi de la experți în ceea ce privește depozitarea adecvată a alimentelor, rețete pentru surplusuri, date de expirare
- elaborare jurnal deșeuri alimentare pentru a măsura cantitățile de deșeuri alimentare generate
- postare informații despre beneficiile compostării la lansarea așa-numitul instrument „Money-Saving App” în 2014, care include o planificare a mesei și porțiilor pentru o masa, împreună cu multe rețete alimentare

Campania de conștientizare „Love Food, Hate Waste

GHIDUL PRIVIND COLECTARE ȘI TRANSPORTUL DEȘEURILOR

PREVEDERI LEGISLATIVE PRIVIND COLECTAREA DEȘEURILOR

Obiectiv general

elaborarea unui instrument util pentru implementarea prevederilor legale în domeniul managementului deșeurilor, cu accent pe:

- ✓ Proiectarea și implementarea unui sistem de colectare și transport în gestiune directă;
- ✓ Gestiunea delegată;
- ✓ Finanțarea sistemului de colectare și transport;
- ✓ Fluxurile financiare în cadrul SMID-urilor;
- ✓ Contribuția la obligațiile pe care România le are ca stat membru.

PREVEDERI LEGISLATIVE PRIVIND COLECTAREA DEȘEURILOR

Prevederi legislative

- Legea nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare, prevede – colectarea separată a deșeurilor reciclabile și a biodeșeurilor
- Legea nr. 101/2006 a serviciului de salubritate a localităților, cu modificările și completările ulterioare, prevede ca serviciul de salubritate să cuprindă următoarele activități:
 - ✓ colectarea separată și transportul separat al deșeurilor municipale și al deșeurilor similare provenind din activități comerciale din industrie și instituții, inclusiv fracții colectate separat, fără a aduce atingere fluxului de deșuri de echipamente electrice și electronice, baterii și acumulatori
 - ✓ colectarea și transportul deșeurilor provenite din locuințe, generate de activități de reamenajare și reabilitare interioară și/sau exterioară a acestora;
 - ✓ organizarea prelucrării, neutralizării și valorificării materiale și energetice a deșeurilor;
 - ✓ operarea/administrarea stațiilor de transfer pentru deșeurile municipale și deșeurile similare;
 - ✓ sortarea deșeurilor municipale și a deșeurilor similare în stațiile de sortare

INSTITUȚII RESPONSABILE – colectarea și transportul deșeurilor

Instituția responsabilă	Responsabilități
Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului	<p>Asigură un proces transparent de elaborare a actelor normative și a politicii în domeniul gestionării deșeurilor (<i>Art. 4 alin. (4) din Legea nr. 211/2011</i>)</p> <p>Promovează măsuri prin care producătorul este supus unui regim de răspundere extinsă a producătorului (<i>Art. 12 alin. (1) din Legea nr. 211/2011</i>)</p>
Autoritățile administrației publice locale a unităților administrativ-teritoriale și a municipiului București și, după caz, Asociația de dezvoltare intercomunitară	<p>Au competențe exclusive în ceea ce privește înființarea, organizarea, gestionarea, coordonarea și atribuirea serviciului de salubritate a localităților (<i>Art. 6 alin. (1) din Legea 101/2006</i>)</p> <p>Asigură și răspund pentru colectarea separată, transportul, neutralizarea, valorificarea și eliminarea finală a deșeurilor, inclusiv a deșeurilor menajere periculoase, potrivit prevederilor legale în vigoare. Asigură spațiile necesare pentru colectarea separată a deșeurilor, dotarea acestora cu containere specifice fiecărui tip de deșeu (<i>Art. 59 alin. (1) din Legea 211/2011</i>)</p> <p>Colectează separat biodeșeurile, în vederea valorificării acestora; Încurajează compostarea individuală în gospodării (<i>Art. 31 alin. (1) lit. a) și lit. d) din Legea 211/2011</i>)</p> <p>Asigură colectarea separată pentru deșeurile reciclabile. Implementează, începând cu data de 1 ianuarie 2019, dar nu mai târziu de data de 30 iunie 2019 instrumentul economic «plătește pentru cât arunci». Stabilesc și aprobă, începând cu data de 1 ianuarie 2019, dar nu mai târziu de data de 30 iunie 2019, pentru beneficiarii serviciului de salubritate tarife distincte pentru gestionarea deșeurilor. Au dreptul de a solicita OTR acoperirea costurilor de gestionare pentru deșeurile municipale (<i>Art. 59 alin. (4) din Legea 211/2011</i>)</p> <p>Ținând cont de modificările introduse de OUG nr. 74/2018, rolul ADI în acest context nu este de a purta răspunderea pentru obligațiile reglementate, ci de a asigura, în limitele mandatului conferit, implementarea acelor măsuri care presupun aportul său, în virtutea poziției sale în cadrul contractului de delegare de gestiune - respectiv de delegatar, în numele și pe seama UAT-urilor membre.</p>

INSTITUȚII RESPONSABILE – colectarea și transportul deșeurilor

Instituția responsabilă	Responsabilități
Consiliile județene	Pot avea competențe cu privire la înființarea, organizarea, gestionarea și coordonarea sistemelor de management integrat al deșeurilor, precum și a activităților specifice realizate prin intermediul acestora (<i>Art. 7 alin. (1) din Legea 101/2006</i>)
Producătorii de deșeuri	Colectează separat cel puțin următoarele categorii de deșeuri: hârtie, metal, plastic și sticlă (<i>Art. 14 alin. (1) din Legea 211/2011</i>)
Deținătorii de deșeuri	Colectează separat cel puțin următoarele categorii de deșeuri: hârtie, metal, plastic și sticlă (<i>Art. 14 alin. (1) din Legea 211/2011</i>) Au obligația de a încredința deșeurile către sistemele de colectare separată (<i>Art. 12 alin. (5) lit. f) din Legea 211/2011</i>)
Operatorii economici care colectează și/sau transportă deșeuri	Asigură colectarea separată a deșeurilor și au obligația de a nu le amesteca în timpul transportului (<i>Art. 14 alin. (2) din Legea 211/2011</i>) Livrează și transportă deșeurile numai la instalații autorizate pentru efectuarea operațiunilor de sortare, tratare, reciclare și depozitare, cu respectarea cerințelor privind protecția sănătății și a mediului (<i>Art. 22 alin. (2) din Legea 211/2011</i>)
Organizațiile care implementează obligațiile privind răspunderea extinsă a producătorului	Pentru deșeurile care fac obiectul răspunderii extinse a producătorului care se regăsesc în deșeurile municipale, acoperă costurile fără impunerea unor costuri suplimentare în sarcina utilizatorilor serviciului de salubritate. (<i>Art. 59 alin. (5) din Legea 211/2011</i>)
Garda Națională de Mediu	Efectuează controale inclusiv privind colectarea și transportul deșeurilor, controale care au în vedere, în mod deosebit originea, natura, cantitatea și destinația deșeurilor (<i>Art. 60 alin. (2) din Legea 211/2011</i>)
ANRSC	Elaborează reglementările-cadru privind serviciul de salubritate, monitorizează modul de aplicare a legislației în domeniu; Acordă licență operatorilor de salubritate (<i>Art. 11 din Legea nr. 101/2006</i>)

STUDIU DE CAZ - SISTEM DE COLECTARE ÎN UK

Tipul inițiativei	Sistem de colectare a deșeurilor municipale
Actorul responsabil pentru inițiativă	Consiliul orașului Royal Greenwich
Principalele grupuri țintă	Populația
Țara	Marea Britanie
Nivelul geografic de implementare	Local (Royal Greenwich)
Website	www.royalgreenwich.gov.uk

Container verde pentru deșeuri organice: alimente gătite și nepregătite, resturi alimentare, iarbă tăiată, frunze și deșeuri verzi de grădină.

Container albastru pentru deșeuri reciclabile uscate mixte: hârtie, carton, sticlă și borcane din sticlă, sticle de plastic, cutii și conserve, cutii de carton.

Container negru pentru deșeuri reziduale

Servicii suplimentare de colectare pentru DEEE, textile și deșeuri voluminoase (mobilier)

STUDIU DE CAZ - SISTEM DE COLECTARE ÎN GERMANIA

Gunoi menajer	Biodeșeuri (grădini/bucătării)	Deșeuri din ambalaje	Deșeuri voluminoase	Deșeuri din construcții și demolări
Scenariul A				
Zone cvasi-urbane marcate de prezența orașelor mijlocii și a unor aglomerări asemănătoare orașului, cu zone verzi / grădini, dar cu activități agricole limitate în împrejurimi;				
Colectarea – Scenariul A				
Container mobil de gunoi / pubele/ Saci sau pungi de gunoi	Container mobil de gunoi / pubele	Saci/pungi de gunoi Containere pentru depozitare (bring banks)	Containere cu rulare (roll-off container); Containere de mari dimensiuni (skip container)	Containere cu rulare (roll-off container); Containere de mari dimensiuni (skip container); Saci mari
Preluarea și transportul – Scenariul A				
Vehicule de colectare cu încărcare în spate Camioane de colectare încărcate lateral		Vehicule de colectare cu încărcare în spate; Camioane de colectare încărcate lateral	Încărcător frontal*); Container cu rulare; Container de mari dimensiuni	Container cu rulare; Container de mari dimensiuni
Scenariul B				
Zone de tip centru urban specifice orașelor mari sau aglomerări urbane cu densitate mare a populației și activități comerciale mixte				
Colectare – Scenariul B				
Container mobil de gunoi / pubele/ Containere cu identificare	Nu sunt separate; colectate în comun împreună cu deșeurile menajere într-un singur recipient	Containere pentru depozitare (bring banks)	Containere cu rulare (roll-off container); Containere de mari dimensiuni (skip container)	Containere cu rulare (roll-off container); Containere de mari dimensiuni (skip container); Saci mari
Preluarea și transportul – Scenariul B				
Vehicule de colectare cu încărcare în spate; Camioane de colectare încărcate lateral Vehicule cu încărcare frontală		Vehicule de colectare cu încărcare în spate*); Container cu rulare; Container de mari dimensiuni		Container cu rulare; Container de mari dimensiuni

STUDIU DE CAZ - SISTEM DE COLECTARE ÎN GERMANIA

Gunoi menajer	Biodeșeuri (grădini/bucătării)	Deșeuri din ambalaje	Deșeuri voluminoase	Deșeuri din construcții și demolări
Scenariul C				
Zone de tip cvasi-urban până la rural cu orașe de dimensiuni medii și mai mici și cu sate în cadrul unei zone dominate de agricultură				
Colectare – Scenariul C				
Container mobil de gunoi / pubele	Nu sunt separate; colectate în comun împreună cu deșeurile menajere într-un singur recipient	Pungi/saci pentru colectare Containere pentru depozitare (bring banks)	Containere cu rulare (roll-off container); Container de mari dimensiuni (skip container)	Containere cu rulare (roll-off container); Container de mari dimensiuni (skip container); Saci mari
Preluarea și transportul – Scenariul C				
Vehicule de colectare cu încărcare în spate; Camioane de colectare încărcate lateral; Stații de transfer al deșeurilor	Vehicule de colectare cu încărcare în spate; Container cu rulare; Container de mari dimensiuni; Container tip cutii mobile (Swap body Container)	Vehicule de colectare cu încărcare în spate*); Container cu rulare; Container de mari dimensiuni; Walking floor transporter; Container tip cutii mobile (Swap body Container)	Container cu rulare; Container de mari dimensiuni; Walking floor transporter	
Scenariul D				
Zone rurale izolate marcate de sate mici și dispersate și cu activități turistice ocazionale				
Colectare – scenariul D				
Container mobil de gunoi / pubele Pungi/saci de gunoi	Nu sunt separate; colectate în comun împreună cu deșeurile menajere într-un singur recipient	Pungi/saci de gunoi Bănci de deșeuri (Bring bank)	Containere cu rulare (roll-off container); Container de mari dimensiuni (skip container)	Containere cu rulare (roll-off container); Container de mari dimensiuni (skip container); Saci mari
Preluarea și transportul – Scenariul D				
Vehicule de colectare cu încărcare în spate; Stații de transfer al deșeurilor Walking floor transporter; Container tip cutii mobile (Swap body container)	Vehicule de colectare cu încărcare în spate; Container cu rulare; Container de mari dimensiuni; Container tip cutii mobile (Swap body Container)	Vehicule de colectare cu încărcare în spate*); Container cu rulare; Container de mari dimensiuni; Walking floor transporter; Container tip cutii mobile (Swap body Container)	Container cu rulare; Container de mari dimensiuni; Container tip cutii mobile (Swap body container); Walking floor transporter	

STUDIU DE CAZ COMUNA SĂLACEA, JUD. BIHOR

**CUM SĂ ÎNDEPLINIM ȚINTELE
PRIVIND RECICLAREA ÎN 5
LUNI**

Comuna SĂLACEA

- cca. 3000 locuitori (Sălăcea 2400, Otomani 600)
- 1000 locuințe (gospodării)
- 65 Km distanță de Mun. Oradea

ÎNAINTE DE APRILIE 2018

SISTEMUL VECHI DE COLECTARE DUALĂ

- Pubele negre 120L: deșeuri menajere
 - Colectare din două în două săptămâni
- Saci galbeni 100L: fracția uscată
 - Colectare o dată într-o lună

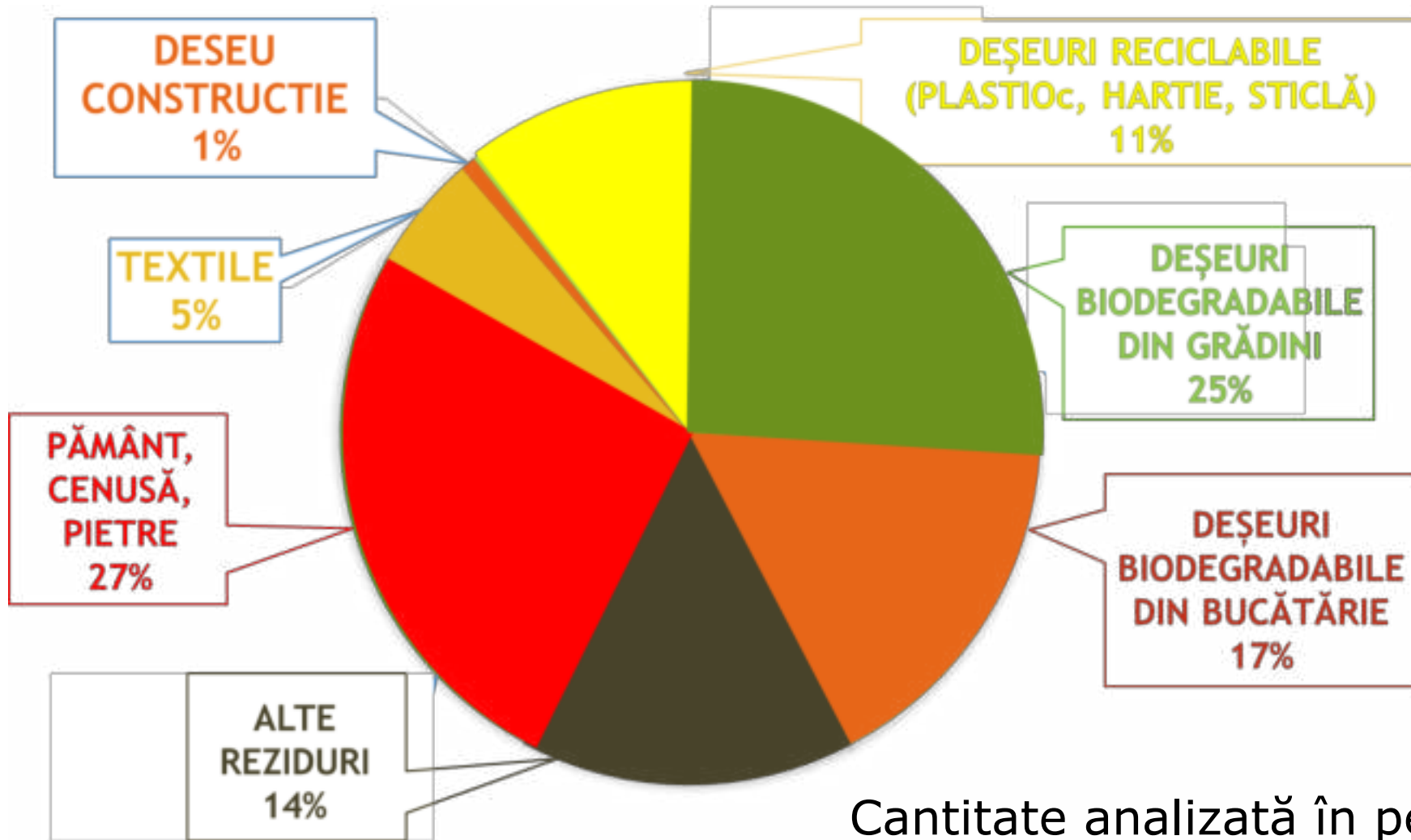

CANTITĂȚILE COLECTATE ÎN SISTEMUL DUAL

- 330 t/an deșeuri colectate, din care:
 - 320 t/an deșeuri menajere (fracția umedă)
 - 10 t/an deșeuri colectate selectiv (fracția uscată)
- Rată (gravimetrică) de colectare separată (3%)

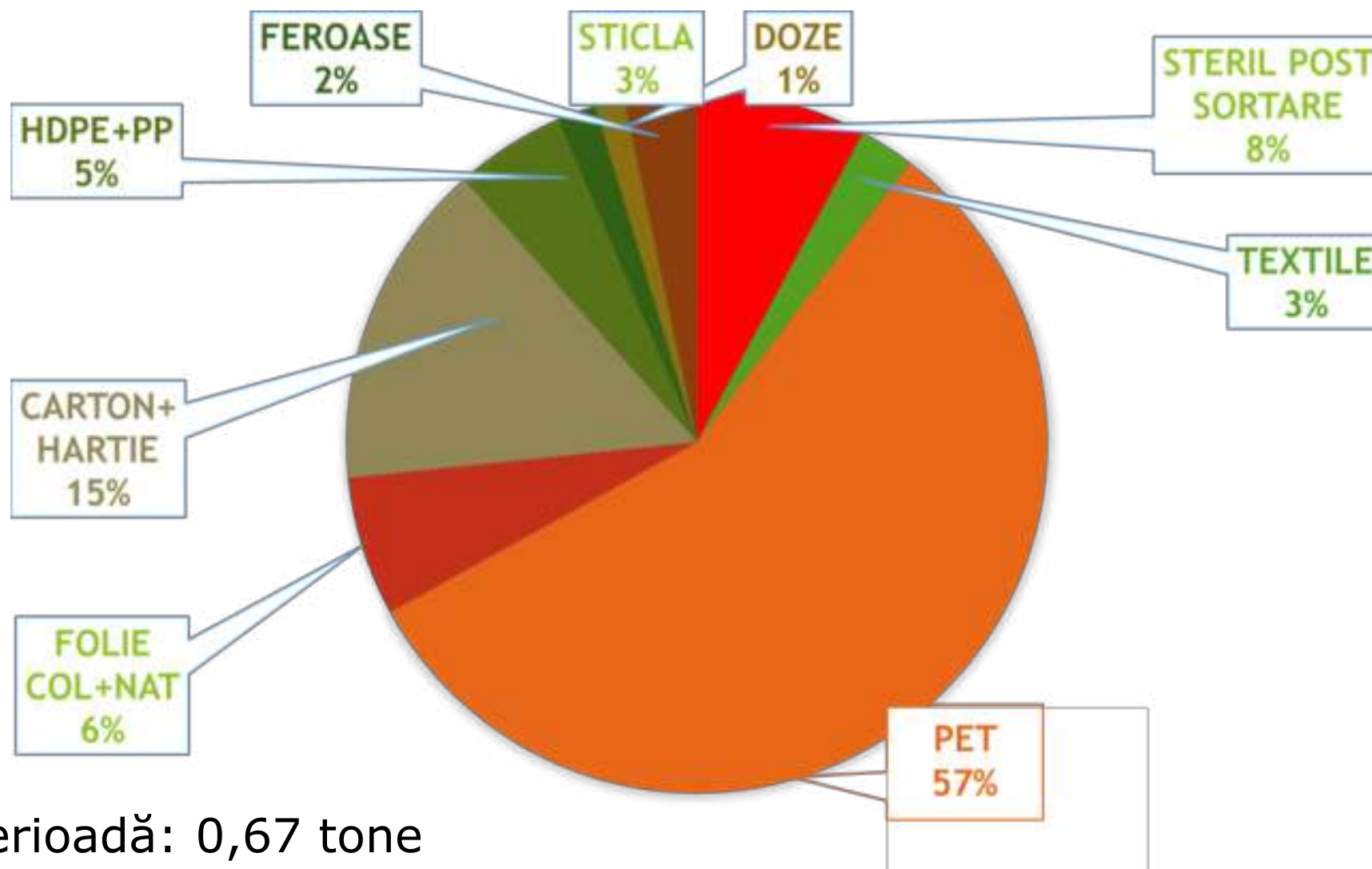
Din 1000 gospodării doar 84 colectau selectiv
(8,4%)

COMPOZIȚIE DEȘEURI MENAJERE SISTEM DUAL (USCAT/UMED) ÎN PERIOADA DE MONITORIZARE DEC.2017- MART.2018

Cantitate analizată în perioadă: 32,78 tone

COMPOZIȚIE DEȘURI RECICLABILE SISTEM DUAL (USCAT/UMED) ÎN PERIOADA DE MONITORIZARE DEC.2017 - APR.2018

Cantitate analizată în perioadă: 0,67 tone

ZEROWASTE – ZERO DEȘEURI

“Zero Deșeuri este un obiectiv care este în același timp pragmatic și vizionar, ce îndeamnă oamenii să imite ciclurile naturii, unde toate materialele scoase din uz sunt resurse ce pot fi utilizate de alții.

Zero Deșeuri înseamnă proiectarea și administrarea de produse și procese pentru a reduce volumul și toxicitatea deșeurilor și a materialelor, a păstra și a recupera toate resursele, și nu a le arde sau a le îngropa.

Punerea în aplicare a politicii zero deșeuri va elimina toate degajările pe teren, în apă sau în aer care ar putea fi o amenințare asupra sănătății planetei, oamenilor, animalelor sau plantelor.”

ATITUDINE ZERO WASTE

RECIPIENTE DE COLECTARE

- Hârtie – sac albastru 120 litri
- Plastic și metal – sac galben 120 litri
- Sticlă – pubelă 120 litri
- Biodeșeuri – 23 litri + 10 litri + 7 litri
- Rezidual 40 litri

Inscripționate în trei limbi: română, maghiară, rroma

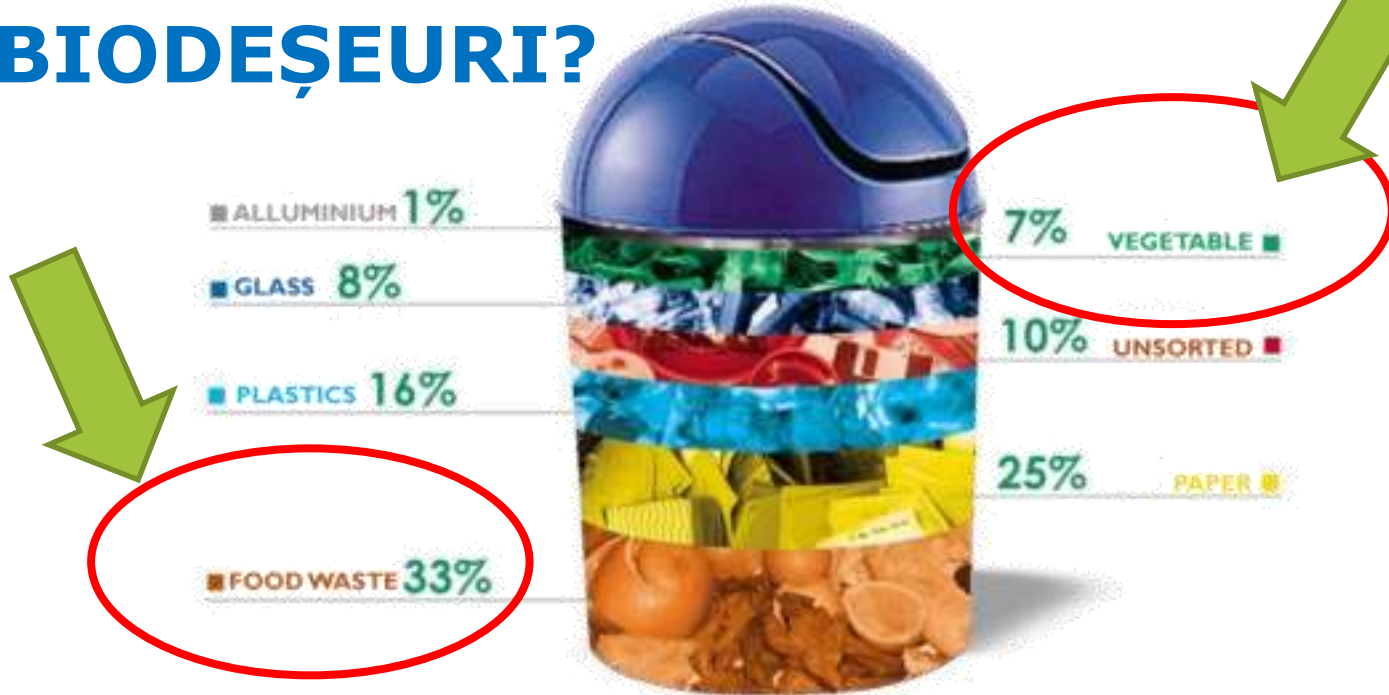
RECIPIENTE DE COLECTARE

DE CE BIODEȘEURI?

(40%)

BIODEȘEURI

- *Măncare crudă și gătită*
- *Carne, pește, oase, coajă de ou*
- *Legume, fructe*
- *Produse panificație*
- *Zaț de cafea,*
- *Șervețele din hârtie*

PRECOLECTAREA BIODEȘEURILOR LA SURSĂ

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

COLECTAREA

Colectarea se face separat pe fiecare fracție, de către operatorul AVE BIHOR

TRATAREA BIODEȘEURILOR la Stația de Compostare ECO BIHOR

TRATAREA BIODEȘEURILOR

DEȘEURILE REZIDUALE

Prin distribuirea pubelelor de 40 L se reduce volumul recipientului pentru deșeuri reziduale de la 120 litri la 40 litri.

Acest fapt îi determină pe generatori să se încadreze în acest volum redus.

Produsele ca: iarba, crengile, cenușa de vatră, praf, pământ, pietre nu mai încap în recipient!

COLECTAREA

Colectarea se face separat pe fiecare fracție, de către operatorul AVE BIHOR

PENTRU ALTE TIPURI DE DEȘEURI

Reușita reducerii cantităților s-a realizat cu ajutorul înființării:

1. Centre de colectare
a deșeurilor

2. Compostare
individuală

CENTRUL DE COLECTARE SĂLACEA, jud. BIHOR

Compostarea

Ce este compostul?

Compostul, ca rezultat final al procesului de compostare, este un material stabil și igienic, similar cu humusul din pădure, care poate fi folosit ca și îngrășământ natural, evitând astfel necesitatea utilizării îngrășămintelor chimice.

Unde se instalează cutia de compost?

Locația ideală ar fi un loc umbrit, ușor accesibil și cu un drenaj bun. Materialul din cutie trebuie să rămână cald, umed și oxigenat. Este preferabil să plasați cutia de compost direct pe sol și nu pe ciment, pentru a facilita accesul organismelor responsabile cu descompunerea materiei organice (bacterii, ciuperci).

Materialre recomandate:

- Resturi de fructe și legume (coji de cartof etc)
- Pliculețe de ceai
- Zaț de cafea
- Carton
- Prosoape și pungi de hârtie
- Coji de ouă
- Deșeurii biodegradabile din grădină
- Buruieni
- Frunze uscate

Materialre nerecomandate

- Grăsimi, sosuri și ulei
- Excremente umane, de câine sau de pisică
- Praf, Cenușa din sobă
- Deșeurii anorganice plastic, sticla etc

Cum se obține compostul?

Tocați resturile cât de mult posibil, pentru a accelera procesul de compostare. Puneți un strat de crengi tocate, frunze uscate sau iarbă cosită în amestec cu resturile alimentare. Aerul va circula cu o mai mare ușurință prin interiorul cutiei de compost. Pentru a favoriza procesul și a menține amestecul aerat, este convenabil să amestecați compostul din când în când (o dată sau de două ori pe săptămână). Este de asemenea necesar să adăugați apă în amestec atunci când observați că acesta este uscat. Compostul finit poate fi obținut după aproximativ 5 luni.

Domeniile de utilizare a compostului

Agricultură – pentru a ameliora solul
Refacerea ecologică a zonelor degradate
Reconstrucția peisagistică prin revegetalizarea suprafețelor
Grădinile private
Horticultură
Legumicultură

CONȘTIENȚIZAREA ÎN ȘCOLI

CONȘTIENȚIZAREA ÎN GRĂDINIȚE

DOTAREA ȘCOLILOR ȘI GRĂDINIȚELOR

Fiecare clasă din școala și grădinița din comuna Sălacea a fost dotată cu recipiente pentru colectarea fiecărui tip de deșeuri, astfel se începe educația cu copiii și obișnuirea lor cu noul sistem

DOTAREA ȘCOLILOR ȘI GRĂDINIȚELOR

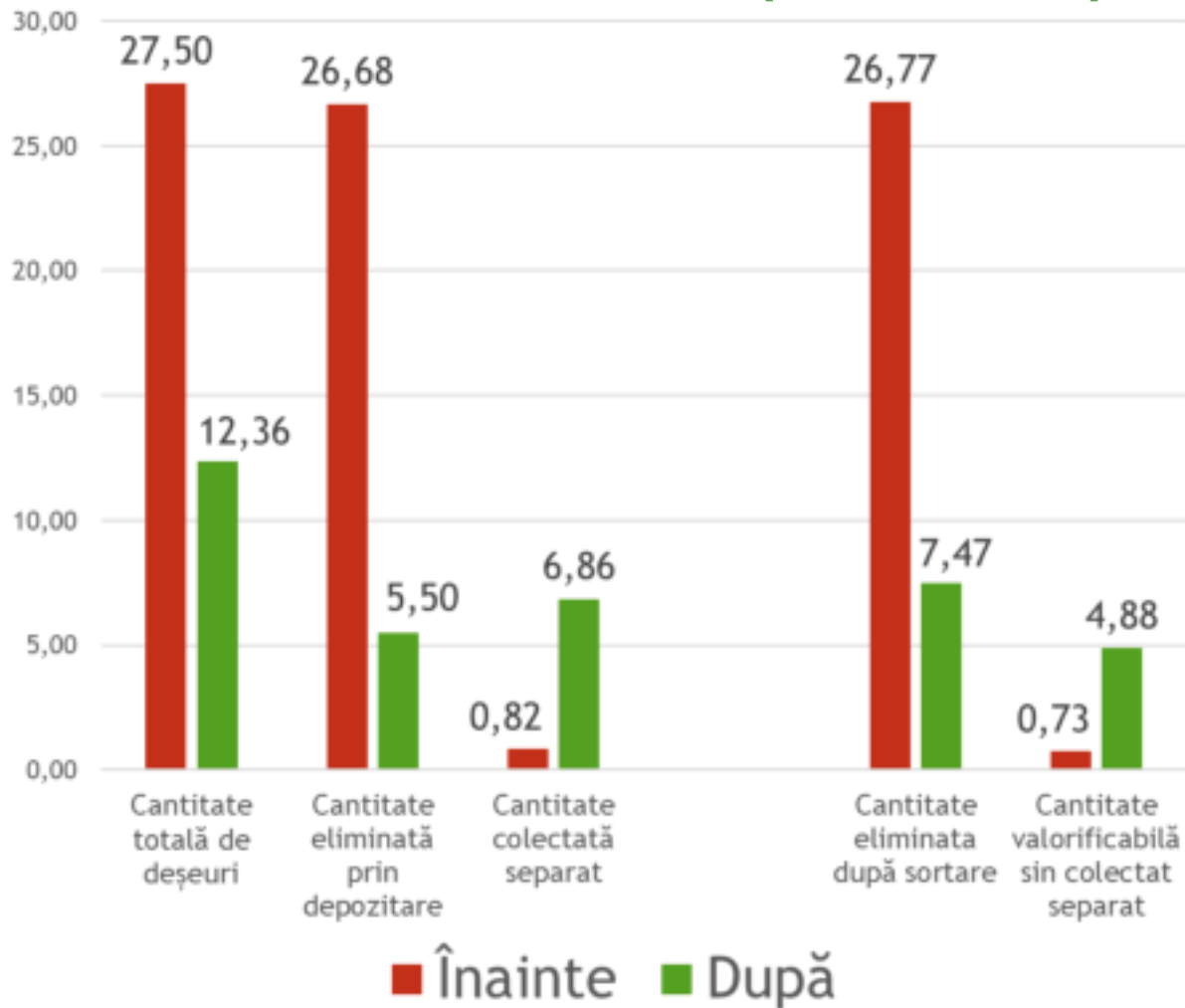
DOTAREA ȘCOLILOR, GRĂDINIȚELOR ȘI INSTITUȚIILOR

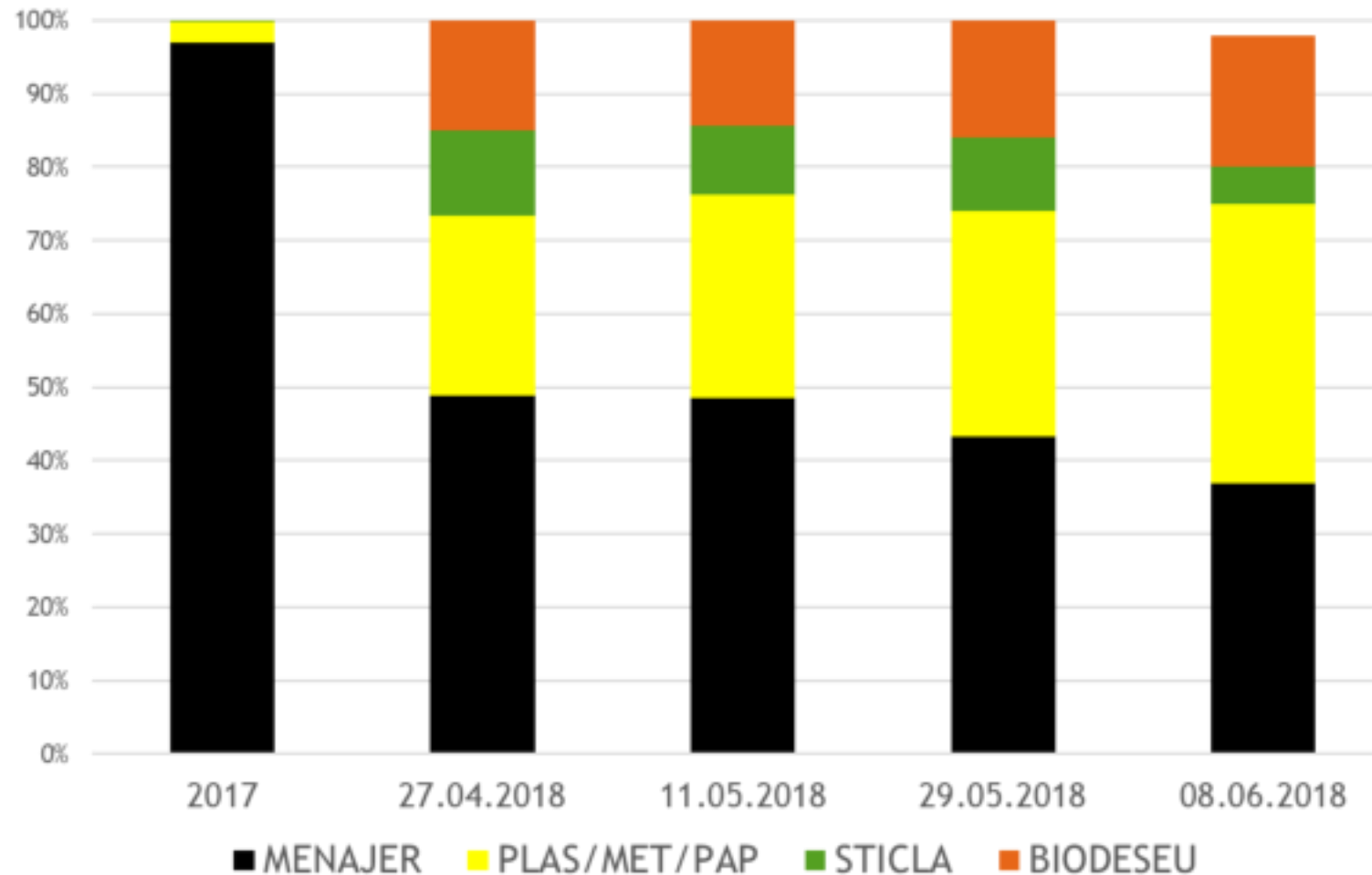
COMPARAREA REZULTATELOR

Exprimat în tone/lună	Înainte	%	După	%
Cantitate totală de deșuri colectată	27,50	100%	12,36	100%
Cantitate eliminată prin depozitare	26,68	97%	5,50	39%
Cantitate colectată separat	0,82	3%	6,86	61%
Cantitate eliminată prin depozitare	26,77	97%	7,47	60%
Cantitate valorificabilă din total colectat	0,73	3%	4,88	40%

COMPARAREA REZULTATELOR (tone/lună)

MODIFICAREA COMPOZIȚIEI DEȘEURILOR COLECTATE ÎN URMA SCHIMBĂRII PUBELELOR

COMPARAREA REZULTATELOR

Cifre **înaintea** implementării sistemului pe 5 fracții:

- Deșeu menajer colectat: cca. 27 500 kg lunar
- Din care 8-10% reciclabil (de calitate slabă)
- Reciclabile colectate separat sub 5% - saci galbeni

Rezultatul implementării sistemului după două luni

- Cantitatea totală a deșeurilor/lună: 12 400 Kg
- Rezidual 5 500 Kg (45 %)
- Deșeuri reciclabile 3 785 Kg (31 %)
(hârtie, carton, plastic, metal etc.)
- Sticlă 1 110 kg (9 %)
- Biodeșeuri 1960 Kg (16 %)

Cantitatea totală a deșeurilor reciclate este de 40 %

(cantități reale care se iau în calcul la atingerea țintelor)

Față de 3% din anul 2017

EXEMPLE DE COLECTAREA SEPARATĂ A DEȘEURILOR ÎN ZONE DENS POPULATE BARCELONA, TERUEL (SPANIA ECNTRALA), GIPUZKOA (DOOD TO DOOR NORDUL SPANIEI)

Prin colectarea "din usa in usa" se pot identifica problemele la sursa pentru fiecare generator

**MODEL COLECTARE HERNANI SPANIA/MODEL SFANTUL GHEORGHE ROMANIA
42% RECICLABIL INCLUSIV BIODEGRADABIL INTR-UN PROIECT PILOT BENEVOL –3
BLOCURI A 4 ET**

Instrumente Structurale
2014-2020

PUBELELE SUPRAPUSE OCUPĂ LOC REDUS DOTATE CU CLAPETE FRONTALE

PAȘI DE URMAT

1. Un primar devotat!
2. Un colector pregătit pentru colectare în 5 fracții.
3. Un operator CMID dotat cu instalații adecvate pentru tratarea fracțiilor colectate separat.
4. Aderarea la ținta ZERO DEȘEURI semnând un protocol cu ZERO WASTE ROMANIA.
5. Dotarea fiecărui generator, agent economic, instituție, persoană fizică cu infrastructură nouă, pubele mici pentru colectare separată în 5 fracții.
6. Campanii de conștientizare în fiecare clasă, la școli și grădinițe, în fiecare sat al comunei, la cârciumi, cât și la casa de cultură.
7. Realizarea a unor centre de colectare de deșeuri în fiecare sat pentru preluare deșeuri colectate separate provenite din construcții, voluminoase, periculoase, etc.
8. Retragera insulelor de colectare separate de pe domeniul public.
9. Verificarea implementării și funcționării sistemului de către angajații UAT și ai operatorului de salubritate.
10. Măsuri financiare.
- 11.* Aplicarea schemei "plătești cât arunci" (PAY AS YOU THROW)

GHIDUL PRIVIND TRATAREA ȘI ELIMINAREA DEȘEURILOR MUNICIPALE

METODE DE TRATARE A DEȘEURILOR MUNICIPALE

Obiectiv general – înțelegerea contextului național și european privind managementul deșeurilor cu accent pe tratarea și eliminarea deșeurilor municipale, a țintelor naționale de îndeplinit și a exemplelor de bune practici

Subcategoriile municipale	deșeurii	Metode de tratare posibile
deșeurii menajere și similare colectate separat		<p>Tratare mecanică - tehnici de mărunțire, sortare și compactare. Reciclarea este recomandată într-un procent cât mai mare posibil. Pentru deșeurile care nu pot fi reintroduse în circuit economic → tratare termică și obținere de biocombustibil. Restul se trimite către un depozit de deșeurii conform.</p> <p>Tratarea biologică anaerobă pentru fracția biodegradabilă, care constă în descompunerea substanțelor organice de către bacterii. Avantajul acestui procedeu constă în producerea de compost și biogaz.</p>
deșeurii menajere similare colectate amestec	și în	<p>Tratare mecanico-biologică ce presupune o tratare mecanică preliminară, tratare principală biologică și eventual o tratare mecanică ulterioară. Reciclarea este recomandată într-un procent cât mai mare posibil, iar pentru elementele care nu pot fi reintroduse în circuitul economic se poate aplica tratare termică – coincinerare sau incinerare cu valorificare energetică pe de o parte și obținere de biocombustibil. Restul se trimite către un depozit de deșeurii conform.</p>

METODE DE TRATARE A DEȘEURILOR MUNICIPALE - continuare

Subcategoriile municipale	deșeurii	Metode de tratare posibile
	deșeurii din parcuri și grădini	Tratare biologică aerobă (compostare) ce va presupune descompunerea substanțelor organice de către diverse microorganisme. Este o metodă de tratare ecologică deoarece partea biodegradabilă din deșeurii poate fi reintrodusă în ciclul natural.
	deșeurii din piețe	Tratare mecano-biologică cu opțiunea de reciclare într-un procent cât mai mare după sortare și compostare. Reciclarea este recomandată într-un procent cât mai mare posibil, iar pentru elementele care nu pot fi reintroduse în circuitul economic se poate aplica tratare termică – incinerare sau incinerare cu valorificare energetică pe de o parte și obținere de biocombustibil; restul se trimite către un depozit de deșeurii conform.
	deșeurii stradale	Deșeurile stradale pot fi tratate în instalațiile de tratare mecano-biologică, cu excepția deșeurilor de la măturatul stradal, care vor fi eliminate direct prin depozitare, nefiind fezabilă nicio metodă de tratare preliminară.
	deșeurii voluminoase	Se vor selecta materialele reciclabile din acest tip de deșeu, urmând ca deșeurile nevalorificabile (reziduale) să fie depozitate în depozite conforme
	deșeurii municipale periculoase	Trebuie predate unei societăți autorizate să desfășoare activități de neutralizare/reciclare/valorificare și eliminare deșeurii periculoase. În viitor se poate utiliza și incinerarea ca metodă de eliminare pentru anumite tipuri de deșeurii periculoase din deșeurii menajere, realizată în special în cadrul fabricilor de ciment, cum este Lafarge Ciment S.A. care le pot valorifica energetic

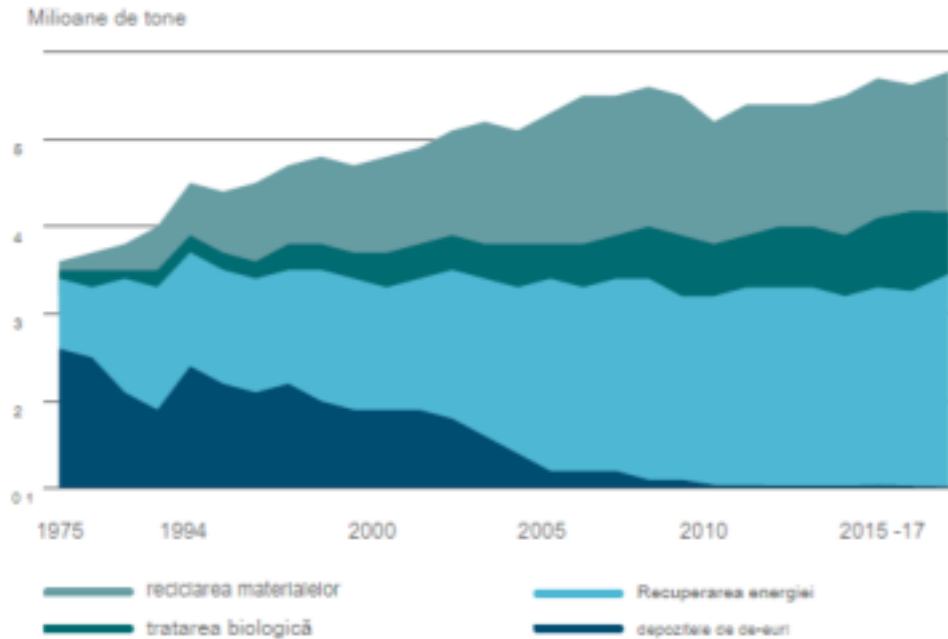

INTRĂRILE ȘI IEȘIRILE ÎN PROCESULE DE TRATARE/VALORIFICARE A DEȘEURILOR MUNICIPALE

Intrări	Ieșiri
Sortarea deșeurilor colectate separat	
Deșeuri municipale colectate separat - codurile 20 01	Deșeuri provenite din tratarea mecanică a deșeurilor – codurile 19 12
Sortarea deșeurilor colectate în amestec	
Deșeuri municipale amestecate – cod 20 03 01	Deșeuri provenite din tratarea mecanică a deșeurilor – codurile 19 12
Tratarea biologică a biodeșeurilor colectate separat (compostare, digestie anaerobă)	
Biodeșeuri colectate separat – codurile 20 01 08 (deșeuri biodegradabile de la bucătării și cantine), 20 02 01 (deșeuri biodegradabile din grădini și parcuri, inclusiv deșeurile din cimitire)	În cazul compostării – deșeurile de la tratarea aerobă a deșeurilor solide – codurile 19 05 În cazul digestiei anaerobe - deșeuri de la tratarea anaerobă a deșeurilor – codurile 19 06
Tratarea mecano-biologică (TMB)	
Deșeuri municipale amestecate – cod 20 03 01	Deșeuri provenite de la tratarea mecanică a deșeurilor – codurile 19 12 În cazul compostării – deșeurile de la tratarea aerobă a deșeurilor solide – codurile 19 05 În cazul digestiei anaerobe - deșeuri de la tratarea anaerobă a deșeurilor – codurile 19 06 Deșeuri stabilizate/solidificate – codurile 19 03

STUDIU DE CAZ PRIVIND TRATAREA DEȘEURILOR - SUECIA

Privire de ansamblu 1975-2017

Cantitate tratată în 2017: 4,78 milioane tone, în creștere cu 2,5% față de 2016

Reciclare deșeurii municipale în 2017: 33,8%

Deșeurii menajere depozitate în 2017: cu 24% mai puțin decât în 2016

Volumele tratate de deșeurii menajere 2013-2017 (kg / persoană)

	2013	2014	2015	2016	2017
reciclarea materialelor	152	166	168	162	160
tratarea biologică	74	73	74	76	73
Recuperarea energiei	232	221	232	226	237
depozitarea de deșeurii	3	3	4	3	2
Volumul total tratat	461	463	478	467	473

*Volum de deșeurii menajere tratate/cap de locuitor în Suedia în perioada 2013-2017
(Sursa: Agenția de Protecția Mediului din Suedia)*

*Tratarea deșeurilor municipale în Suedia între anii 1975-2017
(Sursa: Agenția de Protecția Mediului din Suedia)*

STUDIU DE CAZ PRIVIND TRATAREA DEȘEURILOR – UK

Reciclare deșeuri municipale în 2017: 45,2%, cu 0,3 mai mult față de 2016. Țara Galilor este singura națiune din Regatul Unit care a îndeplinit deja cerința de 50%, raportând o rată de reciclare a gospodăriilor în proporție de 64% în 2016/17. Anglia, Scoția și Nordul Irlandei toate au rate de reciclare a gospodăriilor între 44-46%.

Măsuri pe întreg fluxul de generare-colectare-tratare-depozitare în UK:

1. colectare separată a deșeurilor din gospodării, în sistem din „ușă în ușă”. Deșeurile reciclabile se colectează separat, dar cu același camion. Deșeurile din grădini se colectează cu un camion separat. Sunt organizate periodic campanii de conștientizare pentru colectare selectivă de la populație, care este informată inclusiv pe e-mail, prin newsletter, anunțuri în stațiile de autobuz, etc.

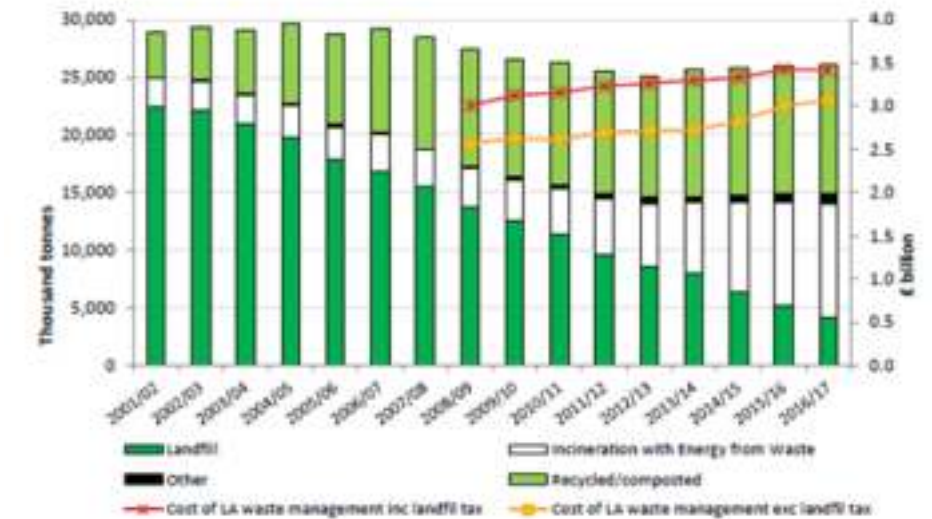
2. construirea de stații de tip TMB suficiente în vederea tratării deșeurilor

3. creșterea și dezvoltarea infrastructurii de incinerare a deșeurilor reziduale – care nu este o măsură prietenoasă cu mediul, dar este o măsură prin care se reduce cu mult cantitatea deșeurilor care sunt depozitate

4. exportul de RDF

5. folosirea ultimelor inovații în materie de echipamente și chiar roboți pentru sortare și tratare optică în noile proiectii de investiții pentru managementul deșeurilor municipale.

Figure 3.2: Local Authority collected waste management, England, 2001/02 to 2016/17.

Tratarea deșeurilor municipale colectate în UK, 2001 și 2017 (Sursa: @@@@)

Deșeu municipal în amestec

Deșeu municipal rezidual

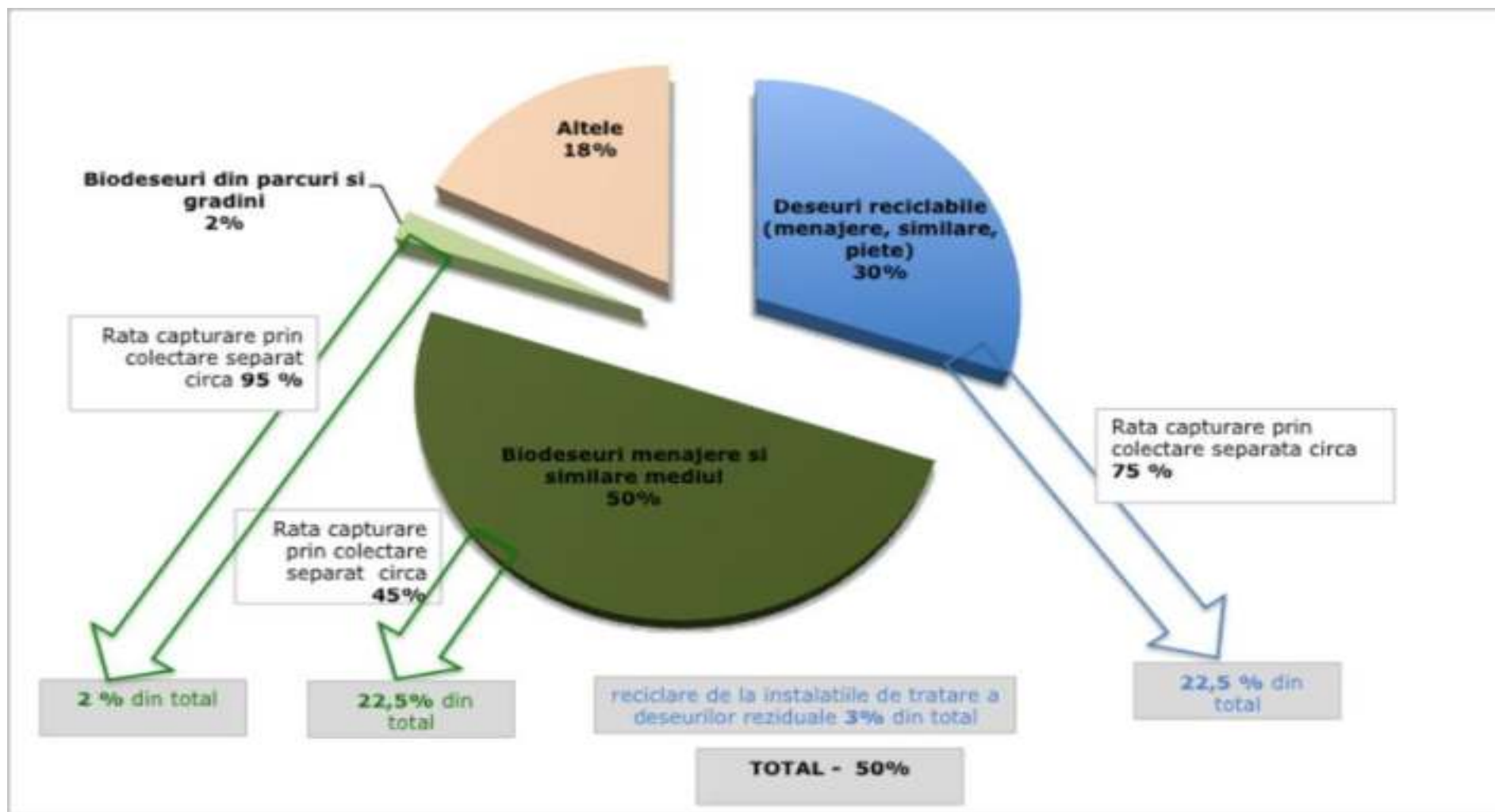
Deșeu reciclabile separate

Fracție umedă organică

Deșeu reciclabile separate

STUDIU DE CAZ: STMB PLOIESTI OCT 2018

- În considerarea îndeplinirii obiectivelor și accelerării implementării Planului Național de Gestionare a Deșeurilor, incluzând Programul Național de Prevenire a Generării Deșeurilor, precum și a atingerii țintelor asumate de România, partile au agreat efectuarea testării Stației de Tratare Mecano-Biologică STMB Ploiești
- Evaluarea parametrilor tehnico – economici ai STMB Ploiești, în vederea stabilirii unei metodologii cu scopul devierii de la depozitare, în vederea valorificării prin coprocesare în condiții sigure de mediu (recuperare simultană a elementelor minerale și energiei termice) în Fabrica de ciment de la Câmpulung Holcim a deșeurilor uscate tratate în STMB Ploiești.

FRACTIE MAI MICA DE 80 MM

FRACTIE MAI MARE DE 80 MM

FRACTIE GREA

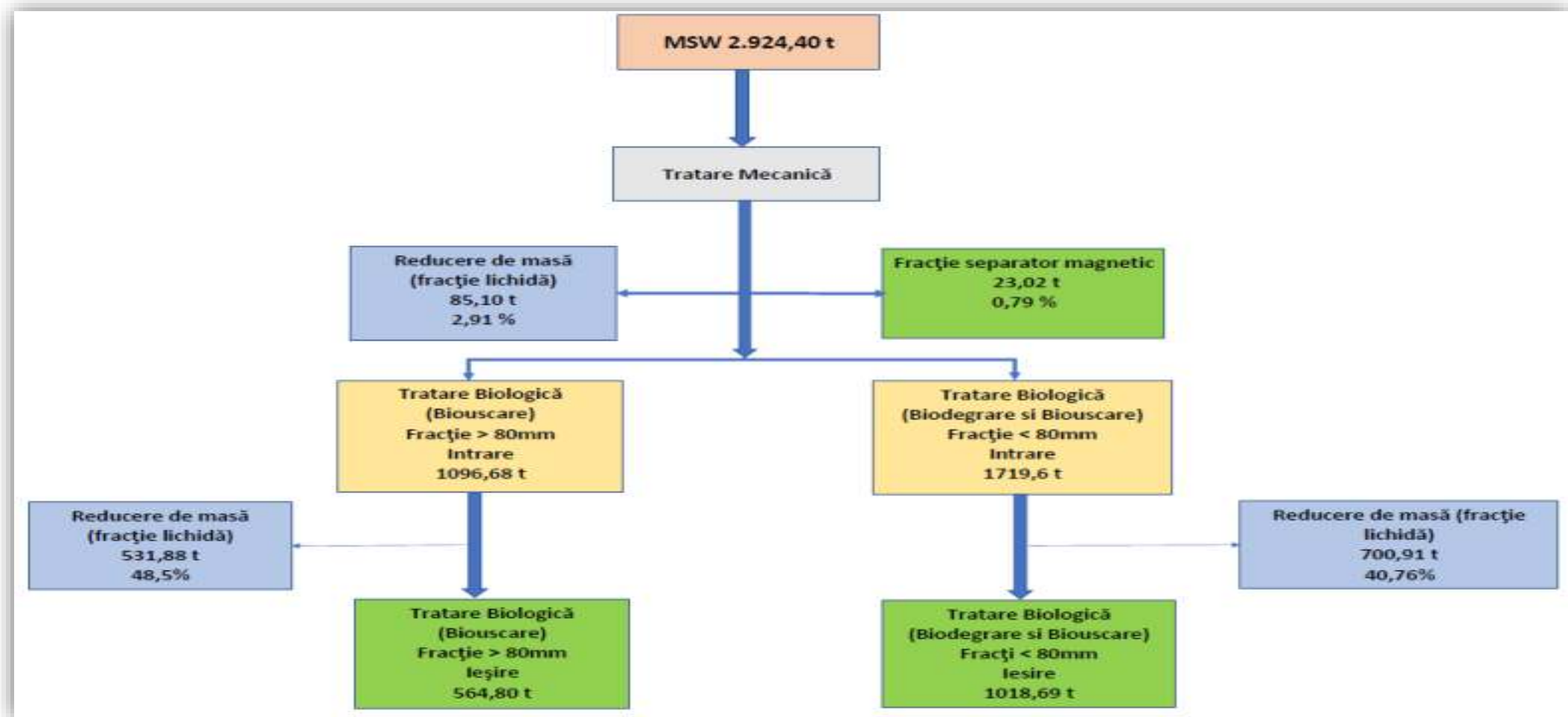

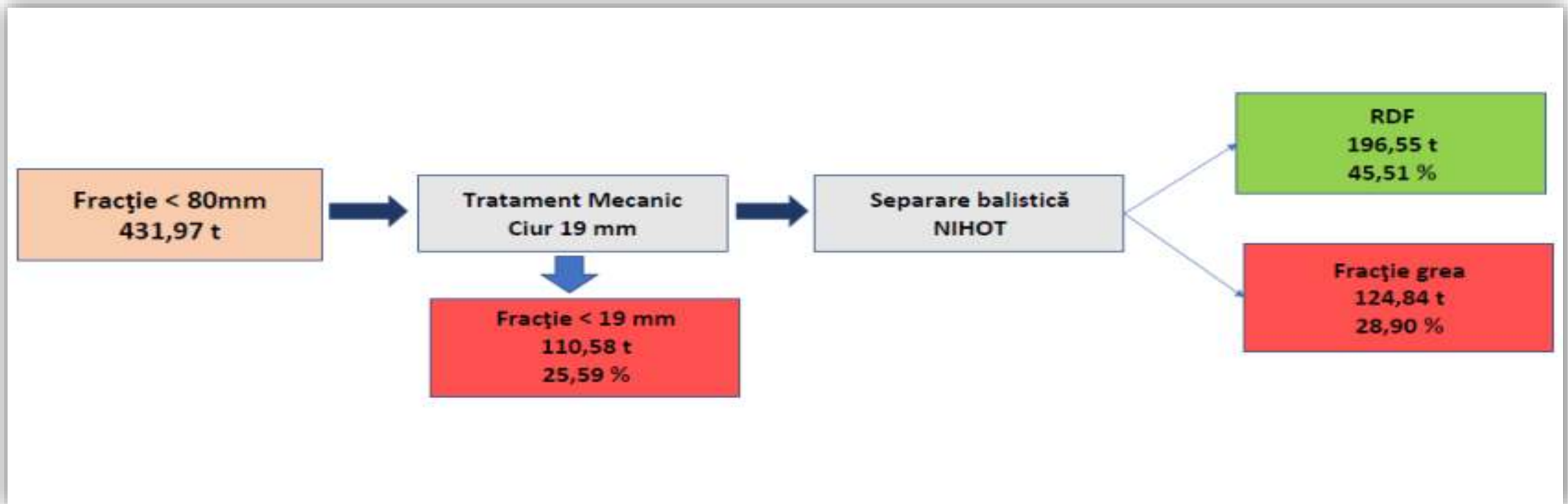
STUDIU DE CAZ – STAȚIA TMB PLOIEȘTI

DETERMINĂRI CANTITATIVE ÎN PERIOADA TESTELOR LA STMB PLOIEȘTI

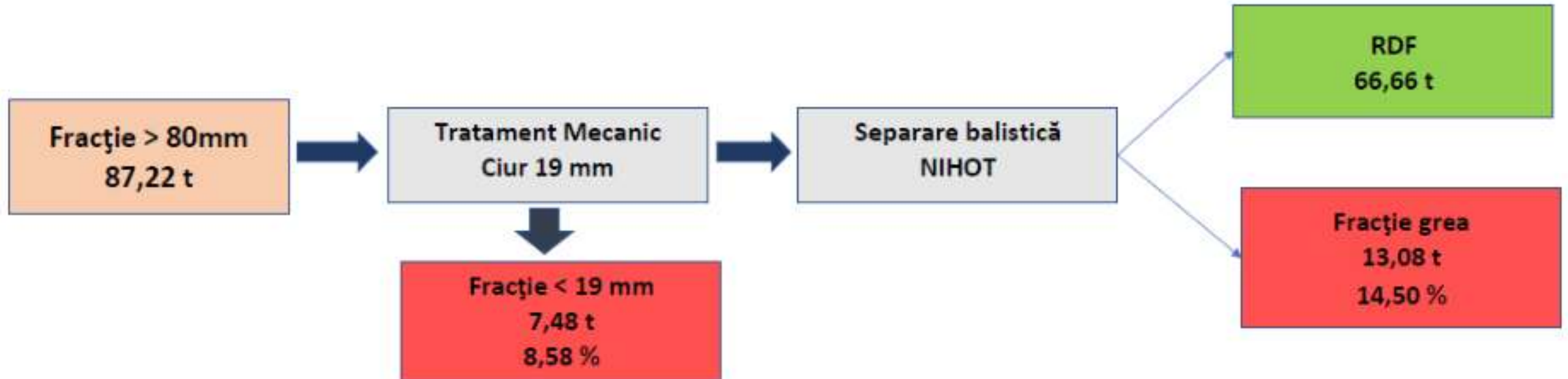
STUDIU DE CAZ – STAȚIA TMB PLOIEȘTI

REZULTATUL PROCESĂRII FRAȚIEI MAI MICI DE 80 MM USCATĂ
PRIN CIUR (19 MM) ȘI NIHOT

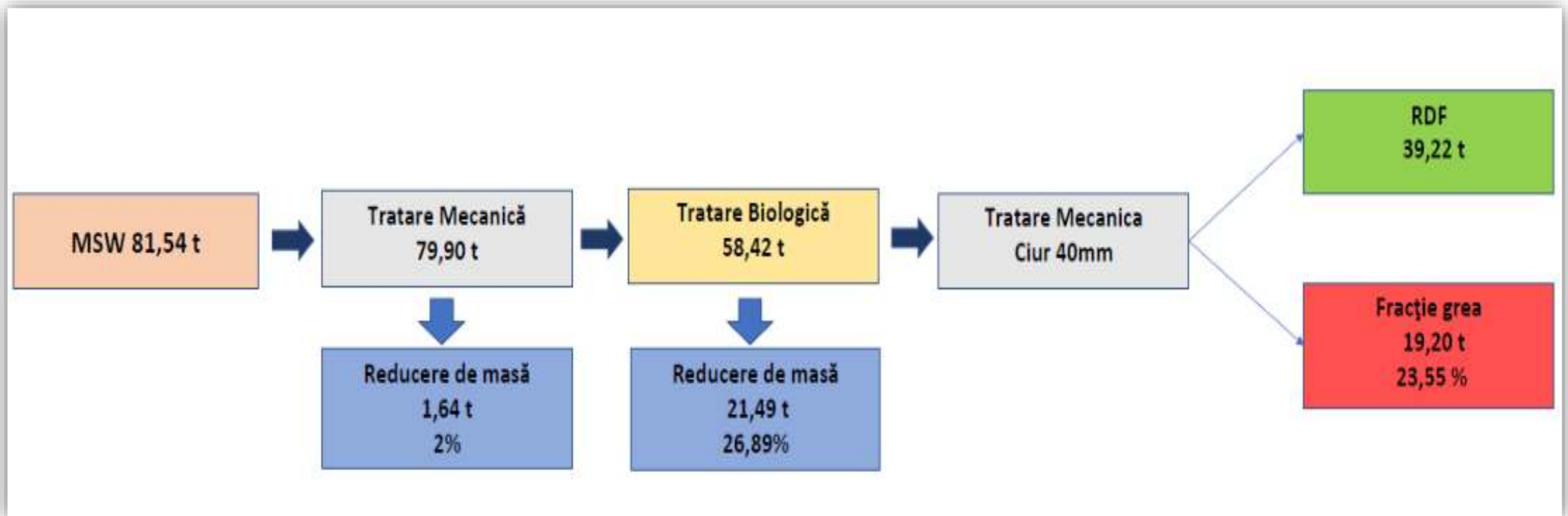
STUDIU DE CAZ – STAȚIA TMB PLOIEȘTI

REZULTATUL PROCESĂRII FRACȚIEI MAI MARI DE 80 MM USCATĂ PRIN CIUR (19 MM) ȘI NIHOT

STUDIU DE CAZ – STAȚIA TMB PLOIEȘTI

REZULTATUL TRATĂRII MECANO-BIOLOGICE A DEȘEURILOR MUNICIPALE FĂRĂ SEPARARE PE FRAȚII (ÎN AMESTEC)

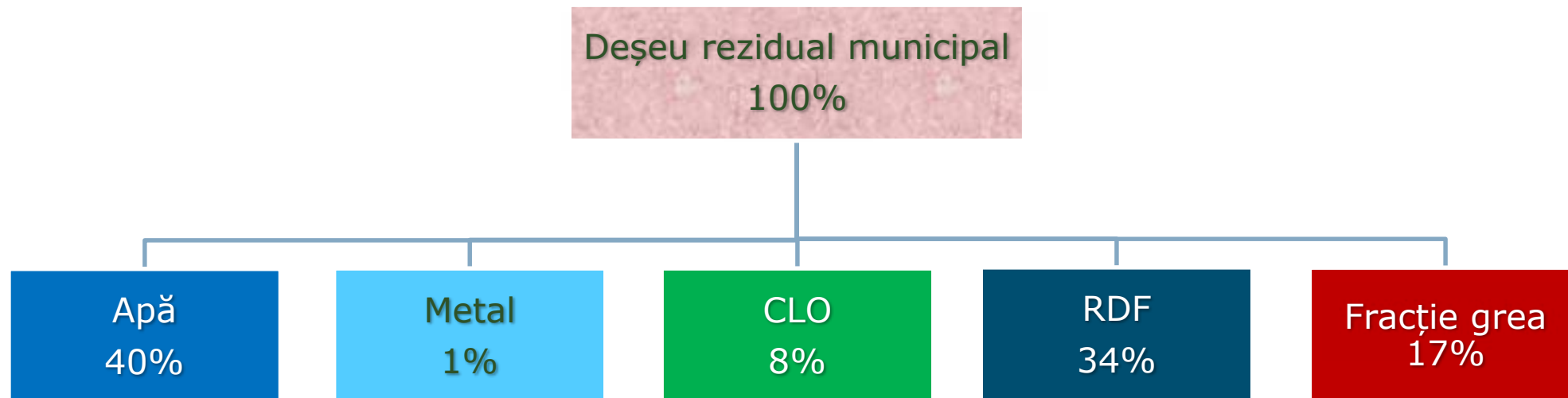
STUDIU DE CAZ – STAȚIA TMB PLOIEȘTI

REZULTATELE DETERMINĂRIILOR COMPOZIȚIEI DEȘEULUI MUNICIPAL PE FRAȚII ÎN PERIOADA TESTELOR

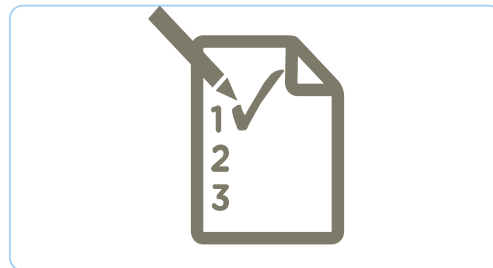
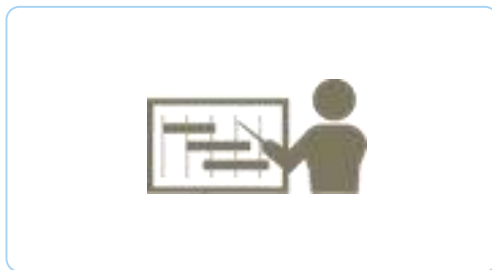

STUDIU DE CAZ – STAȚIA TMB PLOIEȘTI

CONCLUZII

GHIDUL PRIVIND RAPORTAREA DATELOR

ASPECTE GENERALE

Obiectiv general - înțelegerea mai bună a contextului local și național privind gestionarea datelor referitoare la deșeurile municipale și a modului de raportare a acestora.

Ținte privind raportarea datelor referitoare la deșeurile municipale, conform "Metodologiei pentru elaborarea/revizuirea PJGD":

- Îmbunătățirea sistemului național de raportare a datelor privind deșeurile - 2019
- Determinarea prin analize a principalilor indicatori privind deșeurile municipale pentru fiecare tip de deșeurile municipale - 2019

"Metodologia pentru elaborarea/revizuirea PJGD", care va fi adoptată prin Ordin de Ministru - prevede modul de prezentare a datelor, precum și sursele acestora pentru elaborarea PJGD/PMGD.

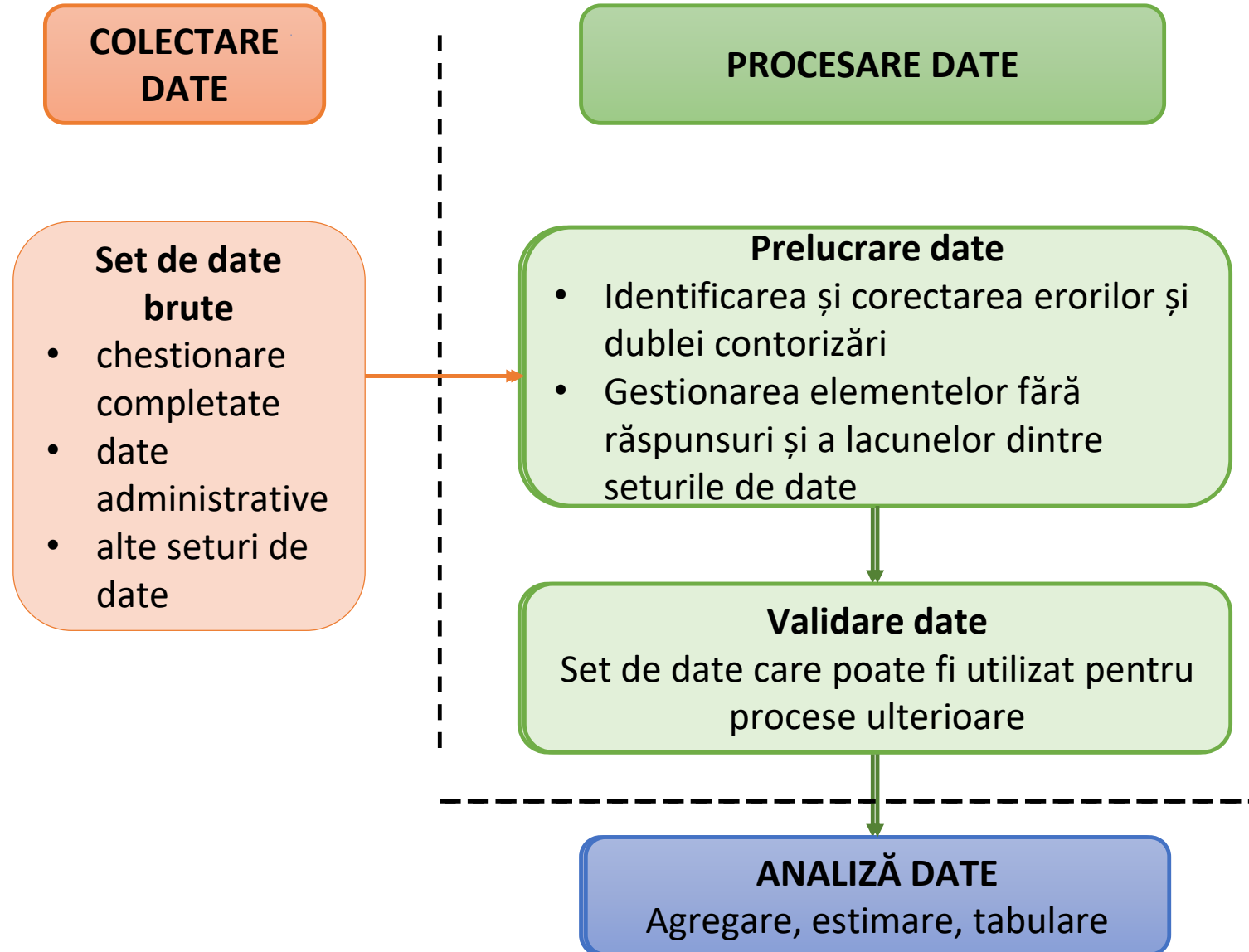
PROBLEME IDENTIFICATE PRIVIND RAPORTAREA DATELOR

- Lipsa obligației operatorilor economici de raportare electronică în Sistemul Integrat de Mediu gestionat de către Agenția Națională pentru Protecția Mediului;
- Lipsa la nivel național a unor date rezultate din analize privind caracteristicile deșeurilor municipale și indicatorii de generare a deșeurilor menajere, pe medii, în scopul stabilirii unor valori de referință și comparație pentru datele raportate, problemă care a fost identificată și în raportul „Country specific notes on municipal waste data” din 2017 elaborat de EUROSTAT.
- Greșeli frecvente la completarea chestionarelor și introducerea datelor în Sistemul Integrat de Mediu:
 - Încadrarea greșită a activității de desfășurare
 - Încadrarea greșită a activităților de reciclare/valorificare/eliminare din Anexele 2 și 3 ale Legii nr. 211/2011
 - Încadrarea greșită a deșeurilor pe cele 6 coduri
 - Raportarea greșită a unității de măsură
- În prezent, colectarea datelor necesare pentru planificare se face utilizând mai multe surse și uneori aceste date nu sunt validate, ceea ce îngreunează procesul de planificare

RECOMANDĂRI PRIVIND ÎMBUNĂTĂȚIREA RAPORTĂRII DATELOR

- Cei care fac raportări trebuie să cunoască foarte bine activitatea pentru care se face raportarea, să cunoască foarte bine Autorizația de Mediu
- Să se facă corect încadrarea pe activități de valorificare și eliminare, conform Anexelor 2 și 3 ale Legii nr. 211/2011
- Să se facă corect încadrarea deșeurilor pe cele 6 coduri, conform Deciziei 2014/955/UE
- Să se facă analize deșeurilor posibil periculoase pentru o încadrare corectă a acestora la codurile cu asterisc
- Să nu se facă confuzie între codurile 15 (ambalaje) și codurile deșeurilor reciclabile din categoria 20
- Solicitarea ajutorului unor experți pentru raportare în cazurile în care cele menționate mai sus nu pot fi îndeplinite
- Dezvoltarea unei aplicații pentru raportarea datelor în domeniul deșeurilor, astfel încât să faciliteze utilizarea datelor prin funcția „export” pentru realizarea corectă a situației existente și prognozelor în documentele de planificare la nivel local și național
- Validarea datelor de către experți, înainte ca datele să fie centralizate și integrate în aplicația de raportare

OBLIGAȚII DE RAPORTARE

HG 856/2002 cu modificările și completările ulterioare, prevede:

- Agenții economici care generează deșeuri au obligația să țină o evidență a gestiunii acestora, în conformitate cu modelul prevăzut în anexa nr. 1, pentru fiecare tip de deșeu.
- Datele centralizate anual privind evidența gestiunii deșeurilor se transmit autorităților publice teritoriale pentru protecția mediului, la cererea acestora.
- Agenții economici autorizați să desfășoare activități de colectare, transport, depozitare temporară, valorificare și eliminare a deșeurilor sunt obligați să țină evidența gestiunii deșeurilor numai pentru deșeurile generate în cadrul activităților proprii.
- Evidența gestiunii deșeurilor colectate, transportate, depozitate temporar, valorificate și eliminate se raportează de către agenții economici autorizați la solicitarea autorităților publice teritoriale pentru protecția mediului sau a altor autorități ale administrației publice centrale și locale care au atribuții și răspunderi în domeniul regimului deșeurilor, conform prevederilor legale.

**EU
COLECTEZ
SEPARAT !**

**CRED ÎN
PUTEREA
EXEMPLULUI !**

ȘI TU?? ...